

**higher education
& training**

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

KOSTE- EN BESTUURSREKENINGKUNDE N5

22 JUNIE 2018

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 7 bladsye.

AFDELING A**VRAAG 1**

1.1	1.1.1	A		
	1.1.2	B		
	1.1.3.	A		
	1.1.4	A		
	1.1.5	A		
	1.1.6	C		
	1.1.7	B		
	1.1.8	A		
	1.1.9	B		
	1.1.10	B		
	1.1.11	C		
	1.1.12	D		
	1.1.13	C		
	1.1.14	B		
	1.1.15	C		
	1.1.16	A		
	1.1.17	C		
	1.1.18	C		
	1.1.19	D		
	1.1.20	A		
			(20 × 2)	(40)
1.2	1.2.1	Waar		
	1.2.2	Waar		
	1.2.3	Waar		
	1.2.4	Onwaar		
	1.2.5	Waar		
	1.2.6	Onwaar		
	1.2.7	Onwaar		
	1.2.8	Waar		
	1.2.9	Waar		
	1.2.10	Waar		
			(10 × 2)	(20)
				[60]
			TOTAAL VIR AFDELING A:	60

AFDELING B**VRAAG 2**

2.1	2.1.1	8 uur✓	
	2.1.2	8 uur✓	
	2.1.3	8 uur✓	
	2.1.4	8 uur✓	
	2.1.5	6 uur✓	
	2.1.6	4 uur✓	
	2.1.7	3 uur✓	
	2.1.8	38 uur✓	
	2.1.9	R570,00✓	
	2.1.10	R18,75✓✓	
	2.1.11	R75,00✓	
	2.1.12	R30,00✓	
	2.1.13	R90,00✓✓	
	2.1.14	R735,00✓	
	2.1.15	R683,70✓	
	2.1.16	R5,70✓✓	
	2.1.17	R68,37✓	
	2.1.18	R4,56✓	
	2.1.19	R51,30✓	
	2.1.20	R129,93✓	
	2.1.21	R605,07✓✓	(25)
2.2	2.2.1	Vaste koste per eenheid = $400\ 000,00/200\ 000,00$ = R2,00 per eenheid	(2)
	2.2.2	R400 000,00	(2)
	2.2.3	Veranderlike koste per eenheid = $R40\ 000,00/R2\ 000,00$ = R20,00✓	
		Veranderlike koste = $R4\ 000,00 \times R20,00$ ✓ = R80 000,00✓	(3)
	2.2.4	Vaste koste = R400 000,00 Plus: Veranderlike koste ($R5\ 000,00 \times R20,00$) = <u>R100 000,00</u> Totale koste = <u>R500 000,00</u>	(3) [35]

VRAAG 3

3.1

Dt MATERIAALKONTROLEREKENING					
Kt					
Saldo	a/b	✓400 000	Produksiekontrolerekening		✓170 000
Krediteurekontrolerekening		✓202 000	Vervaardigingsbokoste	a/d	✓29 000
			Saldo		✓43 000
		242 000			242 000
Saldo	a/b	✓43 000			

(6)

3.2

Dt PRODUKSIEKONTROLEREKENING					
Kt					
Saldo	a/b	✓50 000	Afgewerkte goedere	a/d	✓650 000
Materiaalkontrolerekening		✓170 000	Saldo		✓112 500
Arbeidskontrolerekening		✓350 000			
Vervaardigingsbokoste		✓192 500			
		762 500			762 500
Saldo	a/b	✓112 500			

(7)

3.3

Dt AFGEWERKTEGOEDEREREKENING					
Kt					
Saldo	a/b	✓60 000	Koste van verkope	a/d	✓570 000
Produksiekontrolerekening		✓650 000	Saldo		✓140 000
		710 000			710 000
Saldo	a/b	✓140 000			

(5)

3.4

Dt VERVAARDIGINGSBOKOSTE-KONTROLEREKENING					
Kt					
Materiaalkontrolerekening		✓24 000	Produksiekontrolerekening		✓✓192 500
Indirekte arbeid		✓64 000			
Waardevermindering op fabriek		✓22 000			
Koste van verkope		✓77 500			
		192 500			✓192 500

(7)

[25]

VRAAG 4

4.1 4.1.1 Bestelpunt = Maksimum gebruik x Maksimum tydperk✓
 $= (250\ 000/50)✓✓ \times 2✓$
 $= 10\ 000$ vierkante meter (5)

4.1.2 $EBH = \frac{2 \times \text{Jaarlikse verbruik} \times \text{Bestelkoste}✓}{\text{Houkoste}}$
 $= \frac{2 \times (250\ 000 \times 15)✓✓✓}{(10 \times 120/100)✓✓}$
 $= 7\ 500\ 000/12$
 $= 790,57$ vierkante meter✓ (7)

4.1.3 Maksimum voorraad = Bestelpunt + EBH – (Minimum gebruik x Minimum tydperk)✓
 $= 10\ 000 + 790,57 - [(115\ 000/50) \times 1]✓✓✓$
 $= 10\ 790,57 - 2\ 300$
 $= 8\ 490,57$ vierkante meter✓ (5)

4.2 **CELLPHONE MANUFACTURERS SE VOORRAADGROOTBOEKKAART:
MATERIAAL CD01**

DATUM	ONTVANGSTE			UITGIFTE			SALDO		
	EENHEDE	PRYS	TOTAAL	EENHEDE	PRYS	TOTAAL	EENHEDE	PRYS	TOTAAL
		R	R		R	R		R	R
1							75	7,00	525,00
2	100	8	✓800				175	✓7,57	✓1 325,00
4				50	7,57	✓378,50	125	7,57	✓946,50
6	200	11	✓2 200				325	✓9,68	✓3 146,50
9				60	9,68	✓580,80	265	9,68	2 565,70
24				90	9,68	✓871,20	175	9,68	✓1 694,50
28	170	16	✓2 720				345	✓12,80	✓4 414,50
30	✓(100)	16	✓(1 600)				245	✓11,49	✓2 814,50

(18)

[35]

VRAAG 5**5.1 BOOTH MANUFACTURERS SE PRODUKSIEKOSTESTAAT VIR DIE
JAAR GEËINDIG 29 FEBRUARIE 2016**

Direkte materiaal		
Beginvoorraad	✓57 000	
<i>Plus: Aankope</i>	✓250 000	
Materiaal beskikbaar vir gebruik	✓307 000	
Eindvoorraad	✓ (43 000)	
Materiaal vir die jaar gebruik		✓264 000
Direkte arbeid		✓70 000
Prima koste		✓334 000
Vervaardigingsbokoste verhaal		✓184 800
Indirekte arbeid	✓44 000	
Versekering van fabriek	✓42 000	
Elektrisiteit vir fabriek	✓48 600	
Huur van fabriekperseel	✓26 400	
Waardevermindering op fabriek	✓32 800	
Koste van verkope	✓✓(9 000)	
Totale produksiekoste		✓518 800
<i>Plus: Onvoltooide werk – beginvoorraad</i>		✓43 000
		✓561 800
<i>Minus: Onvoltooide werk – eindvoorraad</i>		✓(22 300)
Koste van produksie van afgewerkte goedere		✓✓543 500

(20)

5.2 **BOOTH MANUFACTURERS SE INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR
GEËINDIG 29 FEBRUARIE 2016**

Verkope		✓ 840 000
Koste van verkope		✓ (560 500)
Beginvoorraad van afgewerkte goedere	✓ 56 000	
<i>Plus: Produksiekoste</i>	✓ 539 500	
<i>Plus: Onderverhaling van vervaardigingsbokoste</i>	✓ 9 000	
Voorraad beskikbaar – afgewerkte goedere	✓ 44 000	
Bruto wins		✓ 279 500
<i>Minus: Ander uitgawes</i>		✓ (52 000)
Administratiewe bemarkingskoste		✓ (35 000)
Netto wins		✓ 192 500

(10)
[30]

VRAAG 6

6.1 6.1.1 Voorafbepaalde tarief = $\frac{\text{Begrote produksiebokoste}}{\text{Begrote direktearbeidskoste}} \times \frac{100}{1}$ ✓
 $= \frac{200\,000}{200\,000} \times \frac{100}{1}$ ✓
 $= 100\% \text{ direkte arbeid}$ ✓

6.1.2 Voorafbepaalde tarief = $\frac{\text{Begrote produksiebokoste}}{\text{Begrote masjienure}}$ ✓
 $= \frac{200\,000}{40\,000}$ ✓
 $= R5,00 \text{ per masjienuur}$ ✓

(2 × 3) (6)

6.2 Direktearbeidskoste = $R250\,000,00 \times 100\%$ ✓✓
 $= R250\,000,00$ ✓

Masjienure = $R5,00 \times 50\,000$ ✓✓
 $= R250\,000,00$ ✓

(6)

6.3 Onder-/oorverhaling = $\text{Aangewende vervaardigingsbokoste} - \text{Werklike vervaardigingsbokoste}$ ✓
 $= R250\,000,00 - R230\,000,00$ ✓
 Oorverhaling = $R20\,000,00$ ✓

(3)
[15]

TOTAAL VIR AFDELING B: 140
GROOTTOTAAL: 200